

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3551/2541

ธนาคาร อาคาร สงเคราะห์โจทก์ บริษัท เคหะชุมชน บัวขาว จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.พ.พ. มาตรา 728, ป.พ.พ. มาตรา 823, ป.พ.พ. มาตรา 686, ป.พ.พ. มาตรา 172

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ส. เป็นกรรมการผู้จัดการโจทก์ และมีอำนาจที่จะมอบอำนาจให้พนักงานของธนาคารโจทก์กระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับธนาคารโจทก์ ส. ได้มอบอำนาจให้ ป. รองผู้จัดการ มีอำนาจกระทำการบอกกล่าว ทวงถามเรียกเก็บหนี้สิน ฟ้องคดีแพ่ง และต่อสู้คดีทั้งปวงแทนได้ และมีอำนาจตั้งตัวแทนช่วงเพื่อกระทำการดังกล่าวได้ และป. ได้ทำหนังสือมอบอำนาจให้ อ.และหรือค. ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสาม เมื่อการมอบอำนาจของโจทก์เป็นไปโดยต่อเนื่อง ไม่ขาดสาย การฟ้องและดำเนินคดีของโจทก์จึงชอบแล้ว คำฟ้องโจทก์ได้บรรยายถึงข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 1 ได้เปิดบัญชีกระแสรายวันและทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์กับเดินสะพัดทางบัญชีกัน โดยจำเลยที่ 1 จดทะเบียน จำนองทรัพย์สินเป็นประกันหนี้และจำเลยที่ 2 และที่ 3 ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ นอกจากนี้ยังระบุ ถึงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย และวันที่คิดดอกเบี้ย ในแต่ละอัตราต่าง ๆ และระบุยอดหนี้คิดถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 เป็นเงิน 128,931,527.86 บาท คิดดอกเบี้ย ถึงวันฟ้องเป็นเงิน 12,169,017.73 บาท รวมเป็นหนี้ 141,100,555.59 บาท จึงขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกัน ชำระหนี้ดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยนับ ถัดจากวันฟ้องจนกว่า จะชำระเสร็จอันเป็นรายละเอียดที่แสดงถึงสภาพแห่งข้อหา ของโจทก์ คำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา โดยแจ้งชัดแล้ว ส่วนรายละเอียดหรือเอกสาร เกี่ยวกับการ คิดหนี้ตามบัญชีเดินสะพัดเป็นข้อเท็จจริงที่คู่ความชอบ ที่จะนำสืบพิสูจน์ พยานหลักฐานกันในชั้นพิจารณาได้ แม้คำฟ้องโจทก์ไม่ระบุรายละเอียดหรือเอกสารดังกล่าวมา ก็หาทำให้เป็นฟ้องเคลือบคลุมไม่ ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีฉบับสุดท้ายซึ่งเป็นสัญญาที่ใช้ ประกอบกับสัญญาบัญชีเดินสะพัดได้ทำขึ้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2527 กำหนดระยะเวลาชำระหนี้ คืนแก่โจทก์ภายใน 1 ปี สัญญาจึงย่อมสิ้นสุดลงในวันที่ 2 เมษายน 2528 เว้นแต่โจทก์และจำเลยที่ 1 จะได้ตกลงต่อสัญญากันต่อไปแต่ไม่ปรากฏว่ามีการต่อสัญญาแต่อย่างใด อีกทั้งหลังวันที่ 2 เมษายน 2528 ซึ่งสัญญาสิ้นสุดลง โจทก์ก็ไม่ยินยอม ให้จำเลยเบิกเงินเกินบัญชีหรือเดินสะพัดทางบัญชีกัน อีกต่อไป สัญญาบัญชีเดินสะพัดระหว่างโจทก์กับจำเลย จึงสิ้นสุดลงในวันดังกล่าว มิใช่สิ้นสุดเมื่อ โจทก์ บอกเลิกสัญญาในวันที่ 31 ธันวาคม 2534 โจทก์ย่อมมีสิทธิ คิดดอกเบี้ยจากจำเลยจากยอด หนี้ที่ค้างชำระ ณ วันสิ้นสุดสัญญา โดยไม่ทบต้น หากมีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นจนถึงวันบอกเลิก สัญญาไม่ โจทก์กับจำเลยได้ทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและเดินสะพัดทางบัญชีกันตั้งแต่ปี 2522 เป็นหนี้ผูกพันกันตลอดมาจนถึงปี 2527 แล้วตกลงทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกันต่อไปอีก และเดินสะพัดทางบัญชีต่อมาจนถึงสิ้นสุดเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2528 ซึ่งสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้ ตาม สัญญาบัญชีเดินสะพัดไม่มีกฎหมายบัญญัติกำหนดอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ 10 ปี และตามการนับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ปรากฏว่าจำเลยได้นำเงินเข้าชำระหนี้ตั้งแต่ปี 2527 จนถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2533 ชำระครั้งสุดท้ายจำนวน 5,000,000 บาท อันเป็นเหตุให้ อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(1)เมื่อนับอายุ

ความใหม่จนถึงวันฟ้องวันที่ 30 กรกฎาคม 2535 ยังไม่เกิน 10 ปี สำหรับสิทธิเรียกร้องในต้นเงิน ค้างชำระและไม่เกิน 5 ปี สำหรับดอกเบี้ยค้างชำระ ดังนี้ สิทธิเรียกร้องของโจทก์ดังกล่าวทั้ง 2 กรณี จึงไม่ขาดอายุความ แม้โจทก์จะทำหนังสือมอบอำนาจให้ อ.บอกล่าวบังคับจำนองหรือไม่ก็ตาม แต่การบอกกล่าวบังคับจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 728 บังคับให้ทำ เป็นหนังสือเท่านั้น มิได้กำหนดเป็นแบบไว้แต่อย่างใดเมื่อ อ.ได้บอกกล่าวบังคับจำนองในนามของ โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้รับหนังสือบอกกล่าวแล้ว แต่ไม่ชำระหนี้และต่อมาโจทก์ได้ฟ้องบังคับ จำนอง ถือได้ว่าโจทก์ ได้ให้สัตยาบันการบอกกล่าวบังคับจำนอง ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 823 แล้วการบอกกล่าวบังคับจำนองของโจทก์เป็นไป โดยชอบมิได้ตกเป็นโมฆะ ตามสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 3 ยอมรับว่าได้ลงลายมือชื่อในสัญญา ค้ำประกันทุกฉบับ และข้อความในสัญญาที่ระบุชื่อจำเลยที่ 1 เป็นลูกหนี้ ส่วนจำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้ค้ำประกัน จึงเป็นการแสดงฐานะของจำเลยที่ 3 ไว้อย่างชัดแจ้งแล้วว่าค้ำประกันในฐานะ ส่วนตัว หากจำเลยที่ 3 อ้างว่าลงลายมือชื่อในฐานะตัวแทนของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ อีก ทั้งจำเลยที่ 3 ก็ไม่ได้เป็น กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันจำเลยที่ 1 ด้วย ส่วนเรื่องการบอกกล่าว ทวงถามจำเลยที่ 3 นั้น เมื่อโจทก์บอกกล่าวทวงถามจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 1 ผิดนัดแล้วโจทก์ย่อม มีสิทธิ เรียกร้องให้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้ทันทีโดยไม่ต้องบอกกล่าวก่อน ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 686 ดังนั้น จำเลยที่ 3 จะได้รับหนังสือบอกกล่าว ทวงถามหรือไม่ ก็ไม่ทำให้จำเลยที่ 3 หลุดพ้นจากความรับผิด ตามสัญญาค้ำประกัน จำเลยที่ 2 และที่ 3 ตกลงค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 ในต้นเงินจำนวน 63,200,000 บาทซึ่งเป็นการ ค้ำประกันหนี้เบิกเงินเกินบัญชี และยอดหนี้ของจำเลยที่ 1 อาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามการนำเงินเข้า และถอนออกในบัญชี ช่วงเวลาใดที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้ครบวงเงินค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันก็ต้องร่วม รับผิดชอบเต็มวงเงินค้ำประกัน พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่มีการเบิกถอนเงินเต็มวงเงิน ค้ำประกัน เป็นต้นไป แต่หากต่อมาจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็น ลูกหนี้ขึ้นต้นนำเงินชำระหนี้หักถอนบัญชีจนเป็นหนี้ ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันย่อมไม่ต้องรับผิดชอบ ในหนี้ส่วนที่จำเลยที่ 1 ได้ชำระแล้ว คงรับผิดชอบ เท่าวงเงินที่เหลือจนกว่าจะมีการเบิกถอนเงินจนเต็มวงเงินค้ำประกันใหม่ ผู้ค้ำประกันจึงจะรับผิดชอบ เต็มตามวงเงินค้ำประกันพร้อมดอกเบี้ย นั่นอีก ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบเต็มวงเงินค้ำประกัน พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันใด จึงต้องพิจารณาในวันที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์เต็มวงเงินค้ำประกัน ครั้งสุดท้ายเมื่อปรากฏว่าครั้งสุดท้ายที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์เต็มวงเงินตามสัญญาค้ำประกันคือ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 ดังนี้ จำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงต้องเสียดอกเบี้ยทบต้นให้แก่โจทก์ นับแต่ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 เป็นต้นไปแต่สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 สิ้นสุดลงในวันที่ 2 เมษายน 2528 จำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงต้องเสียดอกเบี้ยทบต้นให้แก่โจทก์นับแต่ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 2 เมษายน 2528 อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญาเท่านั้น หลังจากนั้นเสียดอกเบี้ยไม่ทบต้นจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ต้องคิดดอกเบี้ย ในช่วงเวลา ดังกล่าวอัตราเดียวกับจำเลยที่ 1 และต้องนำเงินฝากในช่วงเวลาดังกล่าวตามรายการในการ์ด บัญชีเงินฝากกระแสรายวันมาหักถอนบัญชีคำนวณยอดหนี้ที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 ต้องร่วมรับผิดชอบ กับ จำเลยที่ 1 ด้วย

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 มีนาย

สิทธิชัย ตันตีพิพัฒน์เป็นกรรมการผู้จัดการตามมติคณะรัฐมนตรีเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 1 มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์และมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทนได้ ตามสำเนาข้อบังคับ เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2 นายสิทธิชัยได้มอบอำนาจให้นายประดับ ัญญะคุปต์รองผู้จัดการเป็นผู้กระทำการแทนและมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทนได้ ตามสำเนาเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 3 นายประดับมอบอำนาจช่วงให้นายอนุสรณ์ ทองสำราญ และหรือนายคณิง ครุฑาโรจน์ ฟ้องคดีนี้ ตามสำเนาหนังสือมอบอำนาจเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 4 ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามชำระเงิน จำนวน 141,100,555.59 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี ในต้นเงิน 128,931,537.86 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินชำระหนี้ หากไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินชำระหนี้จนครบจำเลยที่ 1 ให้การต่อสู้คดี ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 ขาดนัดยื่นคำให้การ จำเลยที่ 3 ให้การว่า โจทก์ไม่ได้เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 เพราะไม่มีหลักฐานแสดงไว้นายสิทธิชัย ตันตีพิพัฒน์ไม่ใช่กรรมการผู้จัดการของโจทก์ ไม่ได้มอบอำนาจให้นายประดับ ัญญะคุปต์ กระทำการแทนและไม่มีอำนาจตั้งตัวแทนช่วงดั่งนั้นนายอนุสรณ์ ทองสำราญ และหรือนายคณิง ครุฑาโรจน์จึงไม่มีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีแทนโจทก์ ฟ้องโจทก์เคลือบคลุมเพราะในเรื่องจำนวนยอดหนี้ โจทก์ไม่ได้บรรยายว่าจำเลยที่ 1 ได้ใช้เช็คเบิกจ่ายเงินไปจำนวนกี่ครั้ง ครั้งละเท่าใดเมื่อใดบ้าง โดยไม่แนบหลักฐานมาแสดง เนื่องจากสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 7 ถึง 25 ไม่ใช่หลักฐานแสดงการเป็นหนี้ โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ 1 ได้ชำระหนี้แล้วกี่ครั้ง ครั้งละเท่าใด รวมเป็นเงินเท่าใด จำเลยที่ 1 คงค้างชำระหนี้โจทก์ตั้งแต่เมื่อใดรวมเป็นเงินเท่าใด จำเลยที่ 1 คงค้างชำระหนี้โจทก์ตั้งแต่เมื่อใดเป็นเงินต้นจำนวนเท่าใด และดอกเบี้ยคิดแบบทบต้นหรือไม่ทบต้นตั้งแต่วันไหนถึงวันไหน อีกทั้งดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2534 จนถึงวันฟ้องโจทก์คิดดอกเบี้ยแบบใดในอัตราร้อยละเท่าใด โดยไม่แสดงการเป็นหนี้และวิธีการคดียอดหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจำเลยที่ 3 ไม่เคยได้รับหนังสือบอกเลิกสัญญาให้ชำระหนี้และให้ไถ่ถอนจำนองของโจทก์ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินจำนวน 128,816,837.94 บาท พร้อมดอกเบี้ยแบบทบต้นในอัตราร้อยละ 16.25 ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันที่ 30 ธันวาคม 2534 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 แต่ดอกเบี้ยเมื่อรวมกับต้นเงินจำนวนดังกล่าวต้องไม่เกินจำนวน 128,931,537.86 บาท ตามที่โจทก์ขอ ต่อจากนั้นให้คิดดอกเบี้ยแบบไม่ทบต้นในอัตราร้อยละ 16.25 ต่อปี ของต้นเงินเพียงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 แต่ไม่เกินจำนวน 128,931,537.86 บาท นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 จนถึงวันที่ 18 มีนาคม 2535 แล้วนำเงินจำนวน 3,434,343.89 บาท หักออกจากยอดหนี้ค้างชำระเพียงวันที่ 18 มีนาคม 2535 กับพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 16.25 ต่อปี ของต้นเงินที่คงค้างชำระเพียงวันที่ 18 มีนาคม 2535 นับตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม 2535 เป็นต้นไป จนถึงวันฟ้องและพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จหากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์ หากขายทอดตลาดทรัพย์จำนองได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 1 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์จนครบ ให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันชำระหนี้จำนวนดังกล่าวกับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 63,200,000 บาทแก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยแบบทบต้นของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 ต่อจากนั้นให้คิดดอกเบี้ยแบบไม่ทบต้น โดยให้นำจำนวนเงินฝากตามการบัญชีเงินฝาก

กระแสรายวันเอกสารหมายเลข 49 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2535 มาคิดคำนวณยอดหนี้ที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 ต้องร่วมกันรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 ต้องร่วมกันรับผิดชอบให้คิดในอัตราตามเอกสารหมายเลข 46 ส่วนดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้คิดในอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี ค่าของนอกจากนี้ให้ยกโจทก์และจำเลยทั้งสามอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์และจำเลยทั้งสามฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามประการแรกมีว่า โจทก์มอบอำนาจให้นายอนุสรณ์ทองสำราญ และหรือนายคณิง ครุฑาโรจน์ ฟ้องคดีนี้หรือไม่ นายคณิง ครุฑาโรจน์ พยานโจทก์เบิกความว่า โจทก์มีนายสิทธิชัย ตันดีพิพัฒน์ เป็นกรรมการผู้จัดการตามเอกสารหมายเลข 1 และนายสิทธิชัย มีอำนาจที่จะมอบอำนาจให้พนักงานของธนาคารโจทก์กระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับธนาคารโจทก์ ฉบับที่ 21 เอกสารหมายเลข 2 และอาศัยข้อบังคับดังกล่าวและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธนาคารตามมติคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 16/2533 ลงวันที่ 6 กันยายน 2533 นายสิทธิชัยได้มอบอำนาจให้นายประดับ ธัญญะคุปต์รองผู้จัดการมีอำนาจกระทำการบอกกล่าวทวงถาม เรียกเก็บหนี้สินฟ้องคดีแพ่งและต่อสู้คดีทั้งปวงแทนได้ และมีอำนาจตั้งตัวแทนช่วงเพื่อกระทำการดังกล่าวได้ รายละเอียดปรากฏตามคำสั่งธนาคารโจทก์ที่ 66/2523 เอกสารหมายเลข 3 ซึ่งคำสั่งฉบับนี้ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2533 ต่อมาในวันที่ 3 กรกฎาคม 2535 นายประดับได้ทำหนังสือมอบอำนาจให้นายอนุสรณ์ ทองสำราญและหรือนายคณิง ครุฑาโรจน์ ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 4 จะเห็นได้ว่าการมอบอำนาจของโจทก์เป็นไปโดยต่อเนื่องไม่ขาดสาย ตามคำเบิกความของพยานบุคคลและพยานเอกสารของโจทก์ดังกล่าวมีน้ำหนักรับฟังได้ว่า โจทก์มอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวข้างต้นฟ้องดำเนินคดีแทนโดยชอบแล้ว ส่วนที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์ไม่ส่งรายงานการประชุมในการมีมติที่ 16/2533 ที่อ้างว่าเป็นเรื่องกรรมการให้ความเห็นชอบตั้งตัวแทนช่วงหรือไม่ นั้น เห็นว่า รายงานดังกล่าวเป็นเพียงรายละเอียดและตามเอกสารที่โจทก์อ้างส่งข้างต้นก็ระบุมติดังกล่าวไว้ชัดเจนเพียงพอแล้วทั้งจำเลยทั้งสามก็นำสืบข้อเท็จจริงเป็นประการอื่นแต่อย่างใด ฎีกาของจำเลยทั้งสามข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาประการที่สองที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามมีว่า ฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่ ที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่าตามคำฟ้องของโจทก์ไม่แนบหลักฐานหรือระบุรายละเอียดมาให้จำเลยตรวจสอบด้วยว่าจำเลยที่ 1 ได้เบิกเงินเกินบัญชีและรับเงินไปจริงหรือไม่ โจทก์เดินบัญชีอย่างไร คิดดอกเบี้ยและจำนวนหนี้อย่างไร ถูกต้องหรือไม่ ทำให้จำเลยไม่สามารถเข้าใจและต่อสู้คดีได้ เห็นว่า คำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายถึงข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 1 ได้เปิดบัญชีกระแสรายวันและทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์กับเดินสะพัดทางบัญชีกัน โดยจำเลยที่ 1 จดทะเบียนจ่านองทรัพย์สินเป็นประกันหนี้และจำเลยที่ 2 และที่ 3 ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ นอกจากนี้ยังระบุถึงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยและวันที่คิดดอกเบี้ยในแต่ละอัตราต่าง ๆ และระบุยอดหนี้คิดถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 เป็นเงิน 128,931,527.86 บาท คิดดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงิน 12,169,017.73 บาท รวมเป็นหนี้ 141,100,555.59 บาทจึงขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้ดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ อันเป็นรายละเอียดที่แสดงถึงสภาพแห่งข้อหาของโจทก์ ค่าขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาโดยแจ้งชัดแล้วส่วนรายละเอียดหรือเอกสารเกี่ยวกับการคิดหนี้ตามบัญชีเดินสะพัดเป็นข้อเท็จจริงที่คู่ความชอบที่จะนำสืบพิสูจน์พยานหลักฐานกันขึ้นพิจารณาได้ แม้คำฟ้องโจทก์ไม่ระบุรายละเอียดหรือเอกสารดังกล่าวมา ก็หาทำให้เป็นฟ้องเคลือบคลุมไม่ปัญหาประการที่สามที่

ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามมีว่าจำเลยที่ 1 รับเงินตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีหรือไม่จำเลยที่ 1 ได้เปิดบัญชีกระแสรายวันกับโจทก์เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2522 ตามคำขอเปิดบัญชีกระแสรายวัน เอกสารหมายเลข จ.6 และการรูดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 ต่อมาวันที่ 29 ตุลาคม 2522 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์ตามเอกสารหมายเลข จ.8 ต่อมาก็ทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีเพิ่มวงเงินขึ้นอีกหลายครั้ง ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีเอกสารหมายเลข จ.9 ถึง จ.22 โดยสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีเอกสารหมายเลข จ.22 ทำเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2524 มีกำหนดชำระหนี้ 1 ปี และตามการรูดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 ก็ปรากฏรายการเบิกเงินออกจากบัญชีและนำเงินเข้าบัญชีในลักษณะเดินสะพัดทางบัญชีตั้งแต่เดือนตุลาคม 2522 ต่อเนื่องตลอดมาจนถึงปี 2527 มียอดหนี้ในวันที่ 2 เมษายน 2527 จำนวน 60,576,992.51 บาท และวันเดียวกันนี้จำเลยที่ 1 ก็ทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์อีกฉบับหนึ่งในวงเงินจำนวน 64,330,000 บาท มีกำหนดชำระหนี้คืนภายใน 1 ปี ตามเอกสารหมายเลข จ.23 นอกจากนี้ในวันที่ 2 เมษายน 2527 นั้นเอง จำเลยที่ 1 ก็ทำบันทึกข้อตกลงต่อท้ายสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีดังกล่าวลดวงเงินลงเหลือ 63,176,992.57 บาท ตามเอกสารหมายเลข จ.24 และปรากฏตามการรูดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 ว่าในวันที่ 4 เมษายน 2527 มีรายการเบิกเงินออกจากบัญชีจำนวน 2,600,000 บาท ทำให้มียอดหนี้จำนวน 63,176,992.51 บาทซึ่งต่างจากวงเงินตามที่ระบุในเอกสารหมายเลข จ.24 เพียง 6 สตางค์เท่านั้น ส่อแสดงให้เห็นได้ว่าโจทก์และจำเลยที่ 1 ได้เดินสะพัดทางบัญชีกันตลอดมาและนำยอดหนี้ที่ค้างชำระอยู่มาทำสัญญากันใหม่ จึงเท่ากับจำเลยที่ 1 ได้รับเงินตามที่เบิกไปและเป็นหนี้ค้างอยู่แล้วนั่นเอง และหลังจากนั้นจำเลยที่ 1 ก็ยังทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีฉบับลงวันที่ 2 เมษายน 2527 อีกฉบับหนึ่ง โดยเพิ่มวงเงินเป็น 64,091,459.58 บาท ตามเอกสารหมายเลข จ.25 และเพิ่มวงเงินครั้งสุดท้ายเป็นเงิน 64,317,727.30 บาท ตามเอกสารหมายเลข จ.26 และมีรายการเดินสะพัดทางบัญชีกันต่อมาอีกดังปรากฏตามการรูดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 ซึ่งมีการลงบัญชีทั้งยอดเงินที่เบิกถอนและเงินที่นำเข้าฝากในบัญชีและโจทก์ยังมีเช็คเอกสารหมายเลข จ.48 มาสนับสนุนด้วย ดังนั้นแม้บางรายการจะมีการแก้ไขบ้างก็น่าจะเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องเสียให้ถูกต้อง ส่วนรายการอื่น ๆ นั้นจำเลยทั้งสามก็ไม่มีพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้เห็นว่าผิดพลาดไม่ถูกต้องแต่อย่างใด พยานหลักฐานของโจทก์จึงมีน้ำหนักให้รับฟังว่าจำเลยที่ 1 ได้เบิกถอนเงินและรับเงินตามที่ลงบัญชีเดินสะพัดไว้ในการ์ดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 จริงปัญหาประการที่สี่ที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามมีว่าสัญญาบัญชีเดินสะพัดระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 สิ้นสุดลงเมื่อไร และปัญหาที่โจทก์ฎีกาว่าที่ศาลล่างทั้งสองให้นำเงินจำนวน 3,434,343.89 บาท ที่ลงบัญชียอดเงินฝากวันที่ 19 มีนาคม 2535 ตามการรูดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 มาหักออกจากหนี้ที่จำเลยที่ 1 ต้องชำระแก่โจทก์ชอบหรือไม่ เห็นควรวินิจฉัยในข้อเดียวกันเห็นว่าตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีฉบับสุดท้ายเอกสารหมายเลข จ.23 ซึ่งเป็นสัญญาที่ใช้ประกอบกับสัญญาบัญชีเดินสะพัดได้ทำขึ้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2527 กำหนดระยะเวลาชำระหนี้คืนแก่โจทก์ภายใน 1 ปี สัญญาจึงย่อมสิ้นสุดลงในวันที่ 2 เมษายน 2528 เว้นแต่โจทก์และจำเลยที่ 1 จะได้ตกลงต่อสัญญากันต่อไปแต่ไม่ปรากฏว่ามีการต่อสัญญาแต่อย่างใด ซึ่งข้อนี้นายคณิง ครุฑาโรจน์ ผู้รับมอบอำนาจโจทก์เบิกความตอบนายจำเลยที่ 1 และที่ 2 ถามค้านว่า หากจำเลยที่ 1 เบิกเงินเกินบัญชีจนเต็มวงเงินที่ตกลงกันแล้วจะเบิกเงินเกินบัญชีอีกไม่ได้ โดยจะต้องมีการตกลงกันใหม่ก่อนและตามการรูดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 ปรากฏว่าในวันที่ 1 เมษายน 2528 จำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์

จำนวน 65,755,581.88 บาท ซึ่งเกินวงเงินตามที่ตกลงกับโจทก์ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี และบันทึกต่อท้ายสัญญาเอกสารหมายเลข จ.23 ถึง จ.26 แล้ว และหลังจากวันที่ 2 เมษายน 2528 ยอดหนี้ในบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของจำเลยที่ 1 ก็เพิ่มขึ้นด้วยดอกเบี้ย โดยรายการที่โจทก์คิดดอกเบี้ยเป็นยอดหนี้เพิ่มขึ้นโดยตลอดจนถึงปี 2534 แม้ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวจะมีรายการที่ลงว่าจำเลยนำเงินเข้าฝากในบัญชีหลายครั้งก็มีลักษณะเป็นการชำระหนี้ที่ค้างอยู่ คงมีปัญหาในรายการบัญชีวันที่ 15 กรกฎาคม 2534 ที่ลงรายการถอนเงินจำนวน 3,213,265.49 บาท ซึ่งจำเลยทั้งสามฎีกาว่ารายการดังกล่าวมิใช่การถอนเงินเพื่อเดินสะพัดทางบัญชีของจำเลยที่ 1 หากแต่เป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดของโจทก์เอง ในข้อนี้ศาลฎีกาเห็นว่าตามการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 แผ่นที่ 80 รายการที่ลงว่าจำเลยที่ 1 ถอนเงินจำนวน 3,213,265.49 บาท มีข้อความระบุไว้ว่า ทิอาร์เอ็น ซึ่งตามคำแปลด้านล่างเอกสารดังกล่าวหมายถึงการโอนเงิน แสดงว่าไม่ใช่กรณีที่จำเลยที่ 1 สั่งจ่ายเช็คเบิกถอนเงินจากบัญชี ซึ่งโจทก์ก็แก้ฎีกายอมรับว่าโจทก์ได้นำส่งเงินจำเลยที่ 1 แก่กรมบังคับคดีตามคำพิพากษาจึงปรับปรุงบัญชีโดยโอนเงินจำนวน 3,213,265.49 บาท ซึ่งจำเลยที่ 1 ได้รับประโยชน์จากการลดหนี้เบิกเงินเกินบัญชีเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2530 ไปเข้าบัญชีในวันที่ 15 กรกฎาคม 2534 ในช่องเงินถอนตามการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 จึงฟังได้ว่าการลงรายการในบัญชีว่าจำเลยที่ 1 ถอนเงินจำนวน 3,213,265.49 บาท ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2534 นี้ เป็นการปรับปรุงบัญชีของโจทก์เพื่อหักถอนบัญชีในการโอนเงินเข้าชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2530 จำนวน 2,855,671.92 บาท และ 357,593.57 บาท ตามลำดับ ไม่ใช่กรณีที่โจทก์ยอมให้จำเลยที่ 1 เบิกถอนเงินหรือจะให้เป็นเดินสะพัดทางบัญชีกันแต่อย่างใด ดังนี้จึงเห็นได้ว่าหลังวันที่ 2 เมษายน 2528 โจทก์ไม่ยินยอมให้จำเลยที่ 1 เบิกเงินเกินบัญชีหรือเดินสะพัดทางบัญชีกันอีกต่อไป สัญญาบัญชีเดินสะพัดระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 จึงสิ้นสุดลงในวันที่ 2 เมษายน 2528 ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีเอกสารหมายเลข จ.23 มิใช่สิ้นสุดเมื่อโจทก์บอกเลิกสัญญาในวันที่ 31 ธันวาคม 2534 ตามฟ้องไม่โจทก์ยอมมีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากจำเลยที่ 1 จากยอดหนี้ที่ค้างชำระ ณ วันสิ้นสุดสัญญาโดยไม่ทบทวน หามีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบทวนไม่ ที่โจทก์คิดดอกเบี้ยทบทวนตลอดมาจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 จึงไม่ชอบ สำหรับปัญหาที่โจทก์ฎีกาว่าที่ศาลล่างทั้งสองให้นำเงินจำนวน 3,434,343.89 บาท ที่ลงบัญชียอดเงินฝากวันที่ 19 มีนาคม 2535 ตามการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 หักออกจากหนี้ที่จำเลยที่ 1 ต้องชำระแก่โจทก์ เป็นการหักชำระหนี้ซ้ำซ้อนหรือไม่ เห็นว่า เมื่อพิจารณาการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 แผ่นที่ 81 แล้วปรากฏว่าโจทก์คิดยอดหนี้ในวันที่บอกเลิกสัญญาวันที่ 31 ธันวาคม 2534 เป็นเงิน 128,931,537.86 บาท ต่อมาวันที่ 31 มกราคม 2535 และวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2535 มีรายการคิดดอกเบี้ยเข้าทบต้นเงินอีกจำนวน 1,835,198.78 บาท และ 1,599,145.11 บาท ตามลำดับ ต่อมาวันที่ 19 มีนาคม 2535 มีรายการนำเงินเข้าฝากจำนวน 3,434,343.89 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเท่ากับดอกเบี้ย 2 จำนวน ดังกล่าวรวมกันเมื่อหักออกจากหนี้แล้วคงเหลือจำนวน 128,816,837.94 บาท เท่ากับยอดหนี้ วันที่ 30 ธันวาคม 2534 และตามคำฟ้องโจทก์แยกคิดดอกเบี้ยจากยอดเงิน 128,931,537 บาท นับแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2535 ถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน 12,169,017.73 บาท ต่างหาก แสดงว่าจำนวนเงิน 3,434,343.89 บาท ที่ทำรายการนำฝากในวันที่ 19 มีนาคม 2535 ดังกล่าวเป็นการปรับปรุงบัญชีที่คิดดอกเบี้ยไปโดยไม่ถูกต้องทั้งจำเลยที่ 1 ก็นำสืบว่าชำระหนี้ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2533 จำนวน 5,000,000 บาท เท่านั้น จึงฟังไม่ได้ว่ายอดเงินจำนวน 3,434,343.89 บาท เป็นเงินที่จำเลยที่ 1 นำเข้าบัญชีชำระหนี้

แต่เป็นการที่โจทก์ปรับปรุงแก้ไขบัญชีให้ถูกต้องเท่านั้น ที่ศาลล่างทั้งสองนำเงินจำนวนดังกล่าวมาหักชำระหนี้จึงไม่ถูกต้องส่วนปัญหาว่าจำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์เท่าใดนั้น เห็นว่าเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า รายการบัญชีที่ลงรายการถอนเงินจำนวน 3,213,265.49 บาท และเข้าฝากจำนวน 3,434,343.89 บาทเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2534 และวันที่ 19 มีนาคม 2535 ตามลำดับ ตามการ訂บัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 เป็นการปรับปรุงแก้ไขบัญชีให้ถูกต้องดังวินิจฉัยมาแล้ว ดังนั้นเมื่อพิจารณาคำ訂บัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 ปรากฏว่า จำเลยที่ 1 ถอนเงินครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 และเป็นหนี้โจทก์จำนวน 64,314,975.65 บาท ซึ่งยังไม่เกินวงเงินที่จำเลยทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์จึงคิดยอดหนี้ดังกล่าวเป็นต้นเงินในการคำนวณดอกเบี้ยและตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจำเลยยอมให้ดอกเบี้ยโจทก์อัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี และให้โจทก์เพิ่มอัตราดอกเบี้ยได้แต่ต้องไม่เกินอัตราสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามเอกสารหมายเลข จ.23, จ.46 และ จ.47 ซึ่งอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปีเป็นไปตามสิทธิที่โจทก์จะเรียกได้ตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523 โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปีและหลังเลิกสัญญาก็มีสิทธิคิดดอกเบี้ยอัตราเดียวกันแบบไม่ทบต้นจนกว่าจำเลยที่ 1 จะชำระหนี้เสร็จสิ้น เพราะเป็นกรณีที่ถือว่าจำเลยที่ 1 ตกลงให้โจทก์คิดดอกเบี้ยในอัตราดังกล่าวมาแต่ต้น อย่างไรก็ตามดอกเบี้ยหลังเลิกสัญญาระหว่างวันที่ 3 เมษายน 2528 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2529 ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2529 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2529 ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2529 ถึงวันที่ 22 มีนาคม 2533 ระหว่างวันที่ 23 มีนาคม 2533 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2533 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2534 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2534 ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2534 ระหว่างวันที่ 11 พฤศจิกายน 2534 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2534 ระหว่างวันที่ 16 ธันวาคม 2534 ถึงวันพ้อง(วันที่ 30 กรกฎาคม 2535) โจทก์ขอคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี 17 ต่อปี 15 ต่อปี 16 ต่อปี 16.75 ต่อปี 17.5 ต่อปี 16.75 ต่อปี และ 16.25 ต่อปี ตามลำดับ จึงต้องเป็นไปตามคำขอของโจทก์ซึ่งไม่เกินอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้จำนวน 64,314,975.65 บาท พร้อมดอกเบี้ยทบต้นอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 ถึงวันที่ 2 เมษายน 2528 ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดสัญญาเมื่อได้เป็นยอดหนี้เท่าใดแล้วให้ถือเป็นต้นเงินต่อไปหลังจากนั้นคิดดอกเบี้ยในอัตราเดียวกันโดยไม่ทบต้นนับแต่วันที่ 3 เมษายน 2528 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2529 ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มีนาคม 2529 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2529 อัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 เมษายน 2529 ถึงวันที่ 22 มีนาคม 2533 อัตราร้อยละ 16 ต่อปี นับแต่วันที่ 23 มีนาคม 2533 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 อัตราร้อยละ 16.75 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2533 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2534 อัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2534 ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2534 อัตราร้อยละ 16.75 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2534 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2534 อัตราร้อยละ 16.25 ต่อปี นับแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2534 ถึงวันพ้อง (วันที่ 30 กรกฎาคม 2535) และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2535 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้นำยอดเงินฝากระหว่างวันที่ 2 พฤศจิกายน 2527 ถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2533 ตามการ訂บัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข จ.49 มาหักทอนบัญชีออกจากจำนวนหนี้ที่มีอยู่ในวันชำระหนี้ด้วยโดยชำระหนี้ดอกเบี้ยก่อน เหลือจากนั้นให้ชำระต้นเงิน แต่ทั้งนี้ไม่ต้องนำยอดเงินฝากจำนวน 2,855,671.92 บาท และ 357,593.57 บาท ในวันที่ 9 มิถุนายน 2530 และยอดเงินฝากจำนวน 3,434,343.89 บาท วันที่ 19 มีนาคม 2535 ซึ่งโจทก์ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหักทอนบัญชีปัญหา

ประการที่ห้าที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามมีว่าสิทธิเรียกร้องของโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่าเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์กับจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและเดินสะพัดทางบัญชีกันตั้งแต่ปี 2522 เป็นหนี้ผูกพันกันตลอดมาจนถึงปี 2527 แล้วตกลงทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกันต่อไปอีก และเดินสะพัดทางบัญชีต่อมาจนสิ้นสุด เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2528 ซึ่งสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้ตามสัญญาบัญชีเดินสะพัดไม่มีกฎหมายบัญญัติกำหนดอายุความไว้ โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ 10 ปี และตามการดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เอกสารหมายเลข จ.49 ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ได้นำเงินเข้าชำระหนี้ตั้งแต่ปี 2527 จนถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2533 ชำระครั้งสุดท้าย จำนวน 5,000,000 บาท อันเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 172 เดิม (มาตรา 193/14(1) ที่แก้ไขใหม่) เมื่อนับอายุความใหม่ จนถึงวันฟ้องวันที่ 30 กรกฎาคม 2535 ยังไม่เกิน 10 ปี สำหรับสิทธิเรียกร้องในต้นเงินค้างชำระ และไม่เกิน 5 ปี สำหรับดอกเบี้ยค้างชำระ ดังนั้นสิทธิเรียกร้องของโจทก์ดังกล่าวทั้ง 2 กรณีจึงไม่ขาดอายุความ ปัญหาประการที่หกที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามมีว่าโจทก์บอกกล่าวบังคับจำนองแก่จำเลยที่ 1 โดยชอบหรือไม่ ศาลฎีกาเห็นว่า แม้โจทก์จะทำหนังสือมอบอำนาจให้นายอนุสรณ์ ทองสำราญ บอกกล่าวบังคับจำนองหรือไม่ก็ตามแต่การบอกกล่าวบังคับจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 728 บังคับให้ทำเป็นหนังสือเท่านั้น มิได้กำหนดเป็นแบบไว้แต่อย่างใดเมื่อนายอนุสรณ์ได้บอกกล่าวบังคับจำนองในนามของโจทก์ซึ่งจำเลยที่ 1 ได้รับหนังสือแล้ว แต่ไม่ชำระหนี้และต่อมาโจทก์ได้ฟ้องบังคับจำนอง ถือได้ว่าโจทก์ได้ให้สัตยาบันการบอกกล่าวบังคับจำนอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 823 การบอกกล่าวบังคับจำนองของโจทก์เป็นไปโดยชอบปัญหาประการที่เจ็ดที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสามมีว่าจำเลยที่ 3 ได้ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 ในฐานะส่วนตัวหรือตัวแทนของจำเลยที่ 1 และโจทก์ได้บอกกล่าวทวงถามให้จำเลยที่ 3 ชำระหนี้หรือไม่ เห็นว่า ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมายเลข จ.41 ถึง จ.45 จำเลยฎีกายอมรับว่าได้ลงลายมือชื่อในสัญญาค้ำประกันทุกฉบับและข้อความในสัญญาที่ระบุชัดว่า จำเลยที่ 1 เป็นลูกหนี้ ส่วนจำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้ค้ำประกัน จึงเป็นการแสดงฐานะของจำเลยที่ 3 ไว้อย่างชัดแจ้งแล้ว ที่จำเลยที่ 3 อ้างว่าลงลายมือชื่อในฐานะตัวแทนของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคลย่อมฟังไม่ขึ้นทั้งจำเลยที่ 3 ก็ไม่ได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันจำเลยที่ 1 สำหรับเรื่องการบอกกล่าวทวงถามจำเลยที่ 3 นั้นเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์บอกกล่าวทวงถามจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 1 ผิดนัดแล้ว โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้ทันทีโดยไม่ต้องบอกกล่าวก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 686 ดังนี้ จำเลยที่ 3 จะได้รับหนังสือบอกกล่าวทวงถามหรือไม่ก็ไม่ทำให้จำเลยที่ 3 หลุดพ้นจากความรับผิด ฎีกาส่วนนี้จึงไม่จำต้องวินิจฉัยปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ประการสุดท้ายมีว่าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในฐานะผู้ค้ำประกันจะต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์เพียงใด เห็นว่าตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมายเลข จ.45 จำเลยที่ 2 และที่ 3 ตกลงค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 ในต้นเงิน 63,200,000 บาท ซึ่งเป็นการค้ำประกันหนี้เบิกเงินเกินบัญชีและยอดหนี้ของจำเลยที่ 1 อาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามการนำเงินเข้าและถอนออกในบัญชีช่วงเวลาใดที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้ครบวงเงินค้ำประกันผู้ค้ำประกันก็ต้องร่วมรับผิดชอบเต็มวงเงินค้ำประกันพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่มีการเบิกถอนเงินเต็มวงเงินค้ำประกันเป็นต้นไปแต่หากต่อมาจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกหนี้ขึ้นต้นนำเงินชำระหนี้หักทอนบัญชีจนเป็นหนี้ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันย่อมไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่จำเลยที่ 1 ได้ชำระแล้วคงรับผิดชอบเงินที่เหลือจนกว่าจะมีการเบิกถอนเงินจนเต็มวงเงิน

คำประกันใหม่ ผู้ค้ำประกันจึงจะรับผิดชอบเต็มตามวงเงินคำประกันพร้อมดอกเบี้ยนั้นอีก ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบเต็มวงเงินคำประกันพร้อมดอกเบี้ยนั้นอีกผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบเต็มวงเงินคำประกันพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันใด จึงต้องพิจารณาในวันที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์เต็มวงเงินคำประกันครั้งสุดท้าย ซึ่งตามการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข 49 ปรากฏว่าครั้งสุดท้ายที่จำเลยที่ 1 เป็นหนี้โจทก์เต็มวงเงินตามสัญญาคำประกันคือวันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 ดังนั้นจำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงต้องเสียดอกเบี้ยทบต้นให้แก่โจทก์ นับแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 เป็นต้นไป ที่ศาลล่างทั้งสองให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมรับผิดชอบตามวงเงินคำประกันจำนวน 63,200,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยทบต้นนับแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 จึงชอบแล้วแต่ที่ศาลล่างทั้งสองให้เสียดอกเบี้ยทบต้นถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 นั้นไม่ถูกต้อง เพราะสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 สิ้นสุดลงในวันที่ 2 เมษายน 2528 จำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงต้องเสียดอกเบี้ยทบต้นให้แก่โจทก์นับแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 2 เมษายน 2528 อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญาเท่านั้น หลังจากนั้นเสียดอกเบี้ยไม่ทบต้นจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ให้คิดดอกเบี้ยในช่วงเวลาดังกล่าวอัตราเดียวกับจำเลยที่ 1 ตามเอกสารหมายเลข 46 และให้นำเงินฝากในช่วงเวลาดังกล่าวตามรายการในการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข 49 ที่วินิจฉัยมาแล้ว มาหักทอนบัญชีคำนวณยอดหนี้ที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ด้วยพิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินจำนวน 64,314,975.65 บาท แก่โจทก์ โดยให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมรับผิดชอบจำนวน 63,200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยทบต้นอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี ในต้นเงินดังกล่าวตามลำดับนับแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2527 ถึงวันที่ 2 เมษายน 2528 หลังจากนั้นชำระดอกเบี้ยไม่ทบต้นในอัตราเดียวกันของต้นเงินที่คำนวณได้ ณ วันที่ 2 เมษายน 2528 นับแต่วันที่ 3 เมษายน 2528 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2529 ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มีนาคม 2529 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2529 อัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 เมษายน 2529 ถึงวันที่ 22 มีนาคม 2533 อัตราร้อยละ 16 ต่อปี นับแต่วันที่ 23 มีนาคม 2533 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 อัตราร้อยละ 16.75 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2533 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2534 อัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2534 ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2534 อัตราร้อยละ 16.75 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2534 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2534 อัตราร้อยละ 16.25 ต่อปี นับแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2534 ถึงวันฟ้อง (วันที่ 30 กรกฎาคม 2535) และอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2535 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ให้นายอดเงินฝากกระแสรายวันที่ 2 พฤศจิกายน 2527 ถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2533 ตามการนัดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเอกสารหมายเลข 49 มาหักทอนบัญชีออกจากจำนวนหนี้ที่มีอยู่ในวันชำระหนี้ด้วยโดยชำระหนี้ดอกเบี้ยก่อนเหลือจากนั้นให้ชำระต้นเงิน แต่ไม่ต้องนำยอดเงินฝากจำนวน 2,855,671.92 บาท และ 357,593.57 บาท ในวันที่ 9 มิถุนายน 2530 และยอดเงินฝากจำนวน 3,434,343.89 บาท ในวันที่ 19 มีนาคม 2535 มาหักทอนบัญชี นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

## องค์คณะ

สมลักษณ์ จัดกระบวนพล · บุญธรรม อยู่พัก · วุฒิ คราววุฒิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3551/2541>